

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

راھینانی گەشتیاری کشتوکالی

مۆدیوولی یە کەم : پێشەکیەك بۆ گەشتیاری و گەشتیاری کشتوکالی

رێبەری راھینەر

وەشانی یە کەم | ئایاری ۲۰۲۳

Implemented by

ناوەرۆك

- ۳ پېشه كى
- ۴ پېشه كى كؤرس
- ۴ خىشتهى راهىنانه كان
- ۴ تېيىنى نامادىكارى
- ۵ سه رچاوهى راهىنانى گشتى
- ۵ سه رچاوه كان بۆ به شى ۱
- ۶ به رنامهى راهىنان
- ۷ مۆديولى يەكەم : پېشه كىه ك بۆ گەشتىارى و گەشتىارى كشتوكالى
- ۷ پېشه كى مۆديول
- ۷ يەكەى يەكەم : پېشه كىه ك بۆ گەشتىارى و گەشتىارى كشتوكال
- ۱۱ يەكەى دووم : ئەزموونەكانى گەشتىارى كشتوكالى جىهانى
- ۱۴ يەكەى سېم : پەرەپېدانى گەشتىارى كشتوكالى له هەرىمى كوردستان
- ۱۵ كۆتايى مۆديول

Implemented by

پیشہ کی

لہ لایہن و وزارت فیڈرالی ٹہ لمانیا بۆ ھاوکاری GIZ GmbH دویچہ گیسٹلشافت فور ٹینتہ رنانشال چوزامیناریتیت ٹابووری و گہ شہ پیدان راسپیڈراوہ بۆ ٹہوہی لہ بواری ھاوکاری نیودہ ولتہ بۆ گہ شہ پیدانی بہر دہوام لہ نزیکہی ۱۲۰ ولاتی تازه گہ شہ سہ ندوودا کاریکات.

پروژہی گہ شہ پیدان و بہرہ ویشبردنی کھرتی تایبہت لہ عیراق، کاریکی فرہ بہ خشینہ رکانہ کہ لہ لایہن و وزارت فیڈرالی ٹہ لمانیا بۆ ھاوکاری و گہ شہ پیدانی ٹابووری راسپیڈراوہ، بہ ھاوبہ شی لہ لایہن یہ کیتی ٹہور و پاوہ پارہ دار دہ کرتیت و لہ لایہن جی ٹای زیدہوہ جیبہ جی دہ کرتیت.

GIZ PSD پروژہی بہ ہماہنگی لہ گہل ZOA راہینانی گہ شتیاری کشتوکالی دہستہ بہر دہ کھن بۆ ھاوالاتی ناوچہ بۆ بہر زکردنہوہی ٹاسیتی کھرتی کشتوکال لہ ہہریممی کوردستانی ئیراق. وانہ کانی راہینان یہیوہستہ بہ بازرگانی کشتوکالیہوہ بہ لٹہاتووی و زانستہوہ نامادہ کراوہ بۆ ٹہوہی لہ گہل گہ شتیاری کشتوکالی بگونجیت. کھرتیکہ کہ زور خیرا دہبوژیتہوہ داہاتی ہمہ چہ شہنہی دہ بیت بۆ خہلکی ناوچہ کہ. گہ شتیاری کشتوکالی ژمارہیہک سوودی ہہیہ لہ وانہ فہراہہ مکردنی کار، پاراستنی کولتورو کہ لہ پووری ناوچہ کہ ہہروہا بانگہ شہ و پراکتیزہی کشتوکالی بہر دہوام و راگرار دہکات. بہ پراکتیزہ کردنی وانہ کانی راہینانہ کمان، بہ شداربوو دہ بیتہ بہ شیک لہ و جولہی گہ شہ کردنہ کہ داہاتی ناوچہ کہ فرہ چہ شہن دہکات و بانگہ شہی پھرہ پیدانی لادیکان ہہریممی کوردستانی ئیراق دہکات.

جگہ لہوہش، پروژہی پی ٹیس دی پالپشتی لہ دروستکردنی ٹاسوی دامہ زرانندن لہ کھرتی تایبہتدا دہکات بۆ گہنجانی عیراقی، بہ تایبہتی ژنان و گہراوہ کان، بہ پھرہ و کردنی ریباریکی یہ کگرتوو کہ پھرہ پیدانی کارامہی و ریوشوینی دامہ زرانندن کار کہ بہووی بازاری کاروہ بہ ریوہ دہ بریت، تیکہل دہکات. ہہروہا پھرہ پیدانی کاریگری، و خزمہ تگوزاری راوٹزکاری بۆ کۆمانیا بچووک و ناوہندہ کان. بہ گشتی ٹہم کارہ فرہ خیرخوازہ جہخت دہکاتہوہ لہ سہر پھرہ پیدانی توانا درٹرخاہنہ کانی ھاوبہ شہ کانی وک و وزارت فیڈرالی خوتندنی بالا و توژینہوہی زانستی، وزارت فیڈرالی کار و کاروباری کۆمہ لایہتی، ژوورہ کان و کۆمہ لہ بازرگانیہ کان. گرنگی تایبہت بہو کھرتانہ دہدریت کہ توانای گہ شہ سہ ندنن بہ ہیزہ وک بازرگانی کشتوکالی، وزہی خور، بہ ریوہ بردنی باشماوہ و گہ شتیاری، بہ گرنگیدانیکی ناوچہی بہ بہغدا، بہسره، دیوانیہ، دیالہ، ہہولیر و موسل.

گہ شہ پیدانی کھرتی کشتوکالی لہ پروژہی ہہریممی کوردستان:

گہ شتیاری کشتوکالی دہرفہ تیکی ناوازہ دہرہ خسینیت بۆ پھرہ و ندیکردن لہ گہل زہویہ کہ، فیڑبوون دہربارہی شیوازہ کانی کشتوکالی نہریتی، و تامی خوارندنہ ناوخیہ بہ تامہ کان. ریوشوینی راہینان فیڑی چۆنیہتی پیشکہ شکردنی ٹہزموونی راستہ قینہی گہ شتیاری کشتوکالی دہکات کہ سہردانکھران رابکیشیت و ٹابووری ناوخی پتہو بکات.. بۆ کۆمہ لگا ناوخیہ کان، ٹہم کھرتہ لاوہ کیہ دہرفہ تہ کان بۆ گہ شہ پیدانی گوندہ کان و ہمہ چہ شکردنی ٹابووری دہخاتہ روو. پروژہ کہ ہولندہ دات ھاوکاری پھرہ پیدانی ٹہم کھرتہ تازہ پینگہ یشتووہ بکات لہرینگہی زیادکردنی دہرفہتی بازرگانی و پھرہ پیدانی توانای ناوخی بۆ بنیاتنانی پیشہ سازیہ کی گہ شتیاری کشتوکالی بہر دہوام و گہ شہ سہ ندوو لہ ہہریممی کوردستان.

بہرنامہی راہینان:

قونای یہ کھم پروژہ کہ راہینان بہ پیشہ گہرہ کان دہکات لہ سہر گہ شتیاری کشتوکالی وک کو پسپور. ٹہم راہینہری داہینانانہ وک پسپوری ناوخی و خالی سہرہ کی کاردہ کھن لہ گہل ٹہرکی چالاککردنی گہ شتیاری کشتوکالی لہ ہہریممی کوردستان. لہ قونای دووہمدا بزنسہ کشتوکالیہ کان فیڑدہن چۆن ٹہزموونیک گہ شتیاری کشتوکالی لہ بیرنہ کراو پیشکہش بہ سہردانکھران بکھن، لہ وانہ سہردانی کیلگہ، ٹہزموونی چیشتلینان، چالاکییہ کولتورییہ کان و زور شتی تر. ٹہم خاوہ نکارہ بہ توانایانہ راہینان لہ بواری گہ شتیاری کشتوکالی و پشتگیری راہینہ رایہتی بہر دہوام و ہردہ گرن بۆ پھرہ پیدانی پلانی بازرگانی.

ئامانجى پروژە كە ۳ دەرتەنجامى سەرەككە

- ۱- راھىنەنى گەشتىارى كشتوكالى بە راھىنەرانى داھىنەر بدريت.
- ۲- راھىنەنى سەرەتاي بۆ خاوەن كارەكان (جوتيارەكان).
- ۳- بەرەپيدانى پلانى بازىرگى پىشكەوتوو بۆ خاوەن كارەكان و راھىنانان.

پىشە كى خوول

خشتەى راھىنانەكان

خشتەى خولەكە لە خوارەو خراوەتەرەو. ھەر دانىشتنىك ۶ كاتژمىرە. خولەكە بە شىوھىيەكى نەرم و نىان رېكخراوە بۆ ئەوھى يەكەكان لە رۆژانى جياوازدا يان لە ماوھى درىژتردا پىشكەش بىركىن لە چاۋ 5 رۆژى چىر ئەگەر ئەوھى زياتر پراكتىكى بىت بۆ بەشداربووان.

بەرنامەى راھىنانى گەشتىارى كشتوكالى:

رۆژى ۱	رۆژى ۲	رۆژى ۳	رۆژى ۴	رۆژى ۵
پىشە كى كۆرس مۆديولى ۱: پىشە كى	مۆديولى ۲: ئەزمونەكانى گەشتىارى كشتوكالى	مۆديولى ۳: خزمەتگوزارى گەشتىارى كشتوكالى	مۆديولى ۴: بەرەپيدانى گەشتىارى كشتوكالى	مۆديولى ۵: پلاندانان و بەبازارکردنى بازىرگى

تېبىنىيەكانى ئامادەكارى

پىش دەستپىكردنى راھىنانەكە، دلىيا بە ئەم ئامادەكارىيەنى خوارەو ئەنجام بدە:

- ۱- پەراو و رېنىماي راھىنەر بخوئەو بۆ ئەوھى دلىيا بىت كە دەزانىت چى راھىنان دەكەيت، و چۆن راھىنان دەكەيت.
- ۲- لىكۆلىنەوھ و تىگەيشتن لە بەرھەمە كشتوكالىيەكان لەو ھەرىمەى كە مەشق و راھىنانى تىدا دەكەيت.
- ۳- لىكۆلىنەوھ لە بەرھەمەكانى گەشتىارى كشتوكالى بىكە لەسەر بىنەماي بەرھەمى كشتوكالى ناوچەكە – بىرۆكە لە ولاتانى دىكە ھەرىگەر كە دەتوانىت لە راھىنانەكاندا ئامازەيان پىبەكەيت.
- ۴- سەردانى ئەو مالىپەرەنە بىكە كە بەستراوھتەوھ بە سلايدەكانى پاوھرپۆنىت – تىبگە كە چى پىشانى بەشداربووان دەدەيت لە مالىپەرەكاندا. بە تايبەتى سەيرى مالىپەرى ئوردنى BookAgri و مالىپەرى لىتوانيا (www.bookagri.com) بىكەن بۆ زانىنى بىرۆكە (<https://www.celotajs.lv/en/c/brand/agriheritage/farmslt>) و بۆ زىادکردنى زانىارىيەكانتان لەسەر رېژەيەكى بەرفراوانى بەرھەمى گەشتىارى كشتوكالى كە لە چوارچىوھى ھاوشىوھدا دەكرىت.
- ۵- لە پروگرامى CARP بۆلەوھ و لى تىبگەو چۆن دەتوانىت دەرفەتتىكى گرنگ بۆ دابىنکردنى بودجە بۆ <https://www.carp-iraq.com/> بازىرگىيەكانى كشتوكالى گەشتىارى دابىن بىكەيت.
- ۶- بزائە كە ھاىپەرلىنەكانى ئەو مالىپەرەى كە لە سلايدەكەدا جىگىركراون (ئايكۆنى ئىنتەرنىت) كاردەكەن.

تېبىنى ئاسانكارى

هېچ	۲
چالاکي ۵: گه شتيکي گه شتياري کشتوکالي	۳
بلاونامه ۱: که لينه کاني بهرهمي گه شتياري	
چالاکي ۶: گه شتياري کشتوکالي له ناوچه که تدا	
چالاکي ۷: ليکولينه وهی که یس: ئاله نگاريه کان بۆ جووتياران	
چالاکي ۸: ليکولينه وهی که یس: ئاله نگاريه کان بۆ جووتياران	
بلاونامه ۲: پرژه و بهرهمه کاني گه شتياري کشتوکالي	
لينکي ئينته رنيت و ويې له سهر سلايده کان	

به رنامه ي راهيتان

ناوهرؤک	کات
پيشه کي مۇديول- • ناساندني راهيتنهر و به شدار يووان • تيروانينتيکي گشتي بۆ مۇديوله که سلايده کاني 1 – 2	08.45 – 08.30
يه که ي ۱: ناساندني گه شتياري و گه شتياري کشتوکالي سلايده کاني 3 – 10 چالاکي ۱: ئايا که سيک دهناسيت، له م دوايانه دا گه شتيار بووي؟ چالاکي ۲: ئايا ده توانن بير له هيج سوودیک بکه نه وه بۆ گه شتياري کشتوکالي؟ سلايده کاني 11 – 42 چالاکي ۳: توئينه وهی که یس: سووده کاني بۆ جووتيار چالاکي ۴: ليکولينه وهی که یس: سووده کان بۆ کومه لگه ي ناوخوي چالاکي ۵: نمونه ي گه شتياري ريگا: باشووري ئه فريقا	10.10 – 08.45
پشو	10.30 – 10.10
يه که ي ۲: نه زمونه کاني گه شتياري کشتوکالي نيوده و له تي سلايده کاني 43 – 71 چالاکي ۶: نمونه يه کي گه شتي گه شتوگوزاري کشتوکالي له نازهر بيايجانه وه	12.30 – 10.30
يه که ي ۳: گه شه پيداني گه شتياري کشتوکالي له ههريمي کوردستان سلايده کاني 72 – 75 چالاکي ۷: گه شتياري کشتوکالي له ناوچه که تدا	13.00 – 12.30
ناني نيوه رؤ	14.00 – 13.00
يه که ي ۳: گه شه پيداني گه شتياري کشتوکالي له ههريمي کوردستان سلايده کاني 76 – 100 چالاکي ۸: ليکولينه وهی که یس: ئاله نگاريه کان بۆ جووتياران چالاکي ۹: ليکولينه وهی که یس: ئاسته نگه کان بۆ ئينته رنيتي جووتياران	16.00 – 14.00
کوتاي مۇديول سلايده کاني 101 – 103	16.00

مۆدىولى ۱: ناساندنى گەشتىيىرى كشتوكالى

پىشەكى مۆدىول

ناوهرۆك	سلايد	كات	رېنمىيەكانى راھىيان	سەرچاۋەكان
تېروانىنىكى گىشتى بۇ مۆدىولەكان	۲-۱	۲ خولەك	سلايدەكە لەسەر ناوهرۆكى ئەم يەكەيە پىشكەش بكە. بە كورتى بابەتەكان روون بكەرەو بەي ئەوھى زۆر ورد بچىتە ناوھو	

يەكەى ۱: ناساندنى گەشتىيىرى و گەشتىيىرى كشتوكالى

ناوهرۆك	سلايد	كات	رېنمىيەكانى راھىيان	سەرچاۋەكان
گەشتىيىرى چىيە؟	۶-۵	۵ خولەك	سلايدەكان پىشان بەدە و روونى بكەرەو كە گەشتىيىرى چىيە و گەشتىيىرى كىن. چالاقى ۱: ئاياكەسىك دەناسىت، لەم دوایانەدا گەشتىيىرى بوونى؟ ۱- پىويستە بەشداربووان بىر لە ھەر كەسىك بكەنەو كە بىانناسن بەم دوایيە سەفەرى كىرەيت ۲- پىويستە وەلامى پرسىارەكانى سەر سلايدەكە بەدەنەو ۳- دەبىت بۆچوونىان بىخەنە روو كە ئايا ئەو كەسە گەشتىيىرى بوو يان نا، و بۆچى وا بىر دەكەنەو	
گەشتىيىرى كشتوكالى چىيە؟	۱۴-۷	۴۰ خولەك	پىناسەى گەشتىيىرى كشتوكالى بكە و روونكرەنەو بەدە كە گەشتىيىرى كشتوكالى چىيە و چۆن سوودى بۆ جووتىار و كۆمەلگا ھەيە. زنجىرە سلايدەكان پىشكەش بكە و لە نىوانىندا چالاقىيەكانى ۲، ۳ و ۴ بەرپوئەبەرە. چالاقى ۲: ئايا دەتوانن بىر لە ھىچ سوودىك بكەنەو بۆ گەشتىيىرى كشتوكالى؟ ۱- بەشداربووان دەبىت زانىرىيە تازە دۆزراۋەكانىان وەرېگرن و بىر لە ھەر سوودىكى ئەگەرى بكەنەو كە كشتوكالى گەشتىيىرى دەتوانىت پىشكەشى جووتىاران و كۆمەلگا بكات. ۲- پىشكەشكرەنى سلايدەكە و ئاسانكارى بۆ مېشكىكى خىرا لەسەر سوودەكانى. ۳- وەلامەكانىان بنوسە لەسەر كاغەزى فلىپچارتە كە بەم شىۋەيە:	

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

سەرچاوه كان	پێنماييه كانى راهيتنان	كات	سلايد	ناوه رووك				
	<table><tr><td>سوودى بۆ ناوچه كه</td><td>سوودى بۆ جووتيار</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	سوودى بۆ ناوچه كه	سوودى بۆ جووتيار					
سوودى بۆ ناوچه كه	سوودى بۆ جووتيار							
4- وه لامة كانيان له سهر فليپچارته كه بگره. ٤- ئه گهر زور شتيان نيه بۆ پيشكه شكردن، چه ند پرسيارتيكان لى بكه بۆ ئه وهى بيرى ليپكه نه وه بۆ نموونه. كى به شدار ده بێت، و ئه مه چه ون بۆيان باش ده بێت ؟ ٥- كاتيک وه لامي پتيويست دروست بوو سلايدى داها توو پيشكه ش بكه و به راورد بكه به وه لامة كانيان . چالاکى ٣: توئيينه وهى كه يس: سووده كانى بۆ جووتيار ١- سلايده كه پيشان بده و به سهر ههر خاليكى سيناريو كه دا برۆ. ٢- داوا له به شداربووان بكه كه ديارى بكه ن كه جووتياره كه چه ون سوودى له ده ستپيكردى كاريكى كشتوكالى گه شتيارى وه رگرتوو ه . ٣- وه لامة كان ده بى به دريژاي هيله كانى: ١- داها تى زياده ب- فروشتى راسته وخۆ به به كارهي نه ران ج- لق و پۆي بۆ قوناغيكى ترى به ره مه مه يتان د- راسته وخۆ به ره مه مه كانيان خسته بازاره وه به نيشاندانى چه ونه تى دروستكرديان چالاکى ٤: ليكوئينه وهى كه يس: سووده كان بۆ كۆمه لگه ي ناوخۆي ١- سلايده كه پيشان بده و به سهر ههر خاليكى سيناريو كه دا برۆ. ٢- داوا له به شداربووان بكه كه ديارى بكه ن كه كۆمه لگه ي ناوخۆي چه ون سوودى له بازرگاني								

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

ناوهرۆک	سلايد	کات	رېنمايه کاني راهينان	سهرچاوه کان
			کشتوکالي گهشتياري وهرگرتووه. ۳- وه لاهمه کان دهې به دريژاي هيله کاني: ا- هه لي کار زياتر ب- بزسي نوئ ج- گه شه سهندني بزسه کاني تر د- پاراستني روښنيري ه- پاره دهه نريته ناو هه ريم	
گهشتياري کشتوکالي وهک دهره تپيکي بازرگاني	۱۵-۱۸	۵ خولهک	رووني بکه ره وه که بوچي پيوست بوو جووتياران بير له گهشتياري کشتوکالي بکه نه وه . سلايده کان پيشان بده و باس له وه بکه که چوڼ گهشتياري کشتوکالي ده توانيت بېته نامرازېکي ژيان، روڼه بنه رتيه کاني که ده يگيرت و هه نديک راستي سه بارهت به کاره کاني گهشتياري کشتوکالي. باس له وه بکه که گهشتياريان چييان ده ویت و بوچي به دواي شوڼي گهشتياري کشتوکاليدا ده گه رين.	
جوړه کاني گهشتياريان و بوچي گهشت ده کهن	۲۰-۲۲	۵ خولهک	سلايده کان پيشان بده و رووني بکه ره وه که دوو جوړي سهره کي گهشتياري هه يه، و له وانه يه به رژه وندنيان له چوار بازاری ئامانجداردا هه بېت . بازاره ئامانجداره کان له مؤديو لي ۵ دا به وردی باس ده کړن.	
خه لکي ناوچه	۲۳-۲۴	۵ خولهک	سلايده کان پيشان بده و رووني بکه ره وه که گهشتياريان شتي تايه تيان ده ویت له گه شته کانيان که هه نديکيان گشتگيرن و هه نديکيان تايه تن به گروهه جياوازه کان. رووني بکه ره وه که کيلگه که پيوستي به پيشکه شکردني چالاکي گونجاو هه يه بو ټه وه ي ټه و بازاره رابکيشيت که ده يانه ویت.	
کرپني به ره ه مي گهشتياري	۲۵-۲۶	۵ خولهک	رووني بکه ره وه که گهشتياريان ده توانن به ره ه مه گهشتياريه کان به تاک يان يان وه کو به شتيک له گه شته که، و ه چوڼ ده توانن ټه م کاره بکه ن. گرنگه له م بابه ته تتيگه ين چونکه کاريگه ري له سهر چوڼيه تي فروشتني به ره ه مي کشتوکالي گهشتياري جووتيار هه يه. ټه مه له مؤديو لي ۵ به وردی باس ده کړت.	
گهشتياري به رپرسيار	۲۸-۳۴	۱۰ خولهک	سي پايه ي گهشتياري به رپرسيارنه روون بکه ره وه؛ ټه وان چين و چه مکه سهره کيه کاني پشتيان.	
گه شته زنجيره ييه کان	۳۶-۴۰	۱۵ خولهک	رووني بکه ره وه که زنجيره گه شته کان چوڼ سوودي بو جووتياران و گهشتياريان هه يه و نمونه ي ريگا گهشتياريه کاني ئيستا پيشان بده.	لينکي ئينته رنيت و ويپ له سهر سلايده کان

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

ناوهرۆک	سلايد	کات	رېنمايه کاني راهينان	سهرچاوه کان
			به به کارهينان به سته ره کاني سهر سلايده که، کليک له ريگه ي مالمپه ره که وه بکه. به زماني ئينگليزيه، به لام به شداربووان هيشتا ده توان بيرۆکه يه ک به ده سته يهين که چوڼ نه خشه کان پيشکه ش ده کړين، ههروه ها ده توان کيلي ژماره کان بيبين که نيشان ده دن چ به ره هميک به دريژاي ريگکان ده دوزريته وه. ۳ ريگي جياواز له هه مان سايتدا هه يه - کليک له سهر هه موويان بکه بو ته وه ي به شداربووان بتوان بزنان که ته نانه ت له هه مان ناوچه دا، چهن د شوينيکي جياواز پيکه وه که تواناي دروستکردني گه شتيکي زنجيره بيان هه بيت	
			چالاکي ۵: نمونه ي زنجيره گه شت: باشووري ته فريقا ۱- ناميلکه ي ميدله ندز مياندهر له باشووري ته فريقا پيشان بده. به زماني ئينگليزيه به لام پتويسته به شداربووان بيرۆکه که بن ته نانه ت ته گهر نه توان ناوهرۆکه که ي بخوينه وه. ته م ريگايه به ره هميک کواليبي زور به رزه، زور به باشي پهره ي پيدراوه و پيگه يشتووه که پيکه اتووه له ۵ ريگي کودي رهنگاوړنگ و کوومه ليک به ره همي گه شتياړي به رفراوان له يه ک ناوچه دا. ۲- ريگه پهنگاوړنگه کان و ورده کاريه کاني ناو کتيبه که پيشان بده. وه سفه کاني به ره همه کان پيشان بده (ته نانه ت به زماني ئينگليزيش ۱-) ب- ته و ئايکونانه پيشان بده که بو پيداني زانياري له سهر تايبه تمه ندييه سهره کيه کاني ههر به ره هميک به کارده هينرين ج- بپرسه به شداربووان چي ده لين له سهر بيرۆکه که؟ د. ئاماژه به وه بکه ن که له کاتيکدا ته مه ته واو ئالوزه، به لام ده توان به به کارهينان هه مان بنه ماکان ريگايه کي بچووک و ساده ده ستيپيکه ن. ته گهر ده ته ویت، کليک بکه بو مالمپه ره که و سه يري تايبه تمه ندي و کاريه کاني بکه: https://midlandsmeander.co.za/ له ژير 'چالاکيه کان' دا کوومه ليک به ره هم ده بينيته وه وه ک: - چالاکي بو مندالان - سه رکه شي - هونه ر و هونه ري ده ستي - سه يرکردني بالنده - خول و وورک شوپ	نه خشه ي ميدله ندز مياندهر نه خشه ي نمونه ي ترو که ره سته ي بازرگاني

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

ناوەرۆک	سلايد	کات	رېنمايه کاني راهينان	سەرچاوه کان
			- راوه ماسی - شاخ رهوی - موزه خانه کان - ناوچه سروشتیه کان - ژیاڼی کتوی ۳- نه خشه ی تر (نه خشه ی کوردستان) پیشان بده ۱- گه وره یی، پر رهنگی، وینه کان که شوینه کان نیشان ددهن وه ستانه کان ده ستنیشان ده کهن. ب- زانیاری به رههم و ریکلام کردن ج- زانیاری له سهر ناوچه که بۆ سهر دانیکه ران	
پهره پیدانی زنجیره گه شتکردن	۴۱-۴۲	۱۰ خولهک	سلايده کان پيشکesh بکه و باس له وه بکه که چۆن جووتیاران ده توانن پیکه وه کار بکهن بۆ پهره پیدانی زنجیره گه شتکردن. سهره نجیان رابکیشه بۆ نه خشه و برۆشه رو که رهسته کانی به بازارکردن و نیشانیان بده که چۆن به ریکی دانراون و زانیاریه کان به وردی ئاماژه ی پیکراوه. له به شی داهاتوودا، دهره تت ده بیت بۆ کلیک کردن له سهر یه ک دوو مائه پری گه شتیاری کشتوکالی که تیکه له یه ک له به رههمه کانی گه شتیاری کشتوکالی له سهر یه ک پلاتفورم ده خرینه بازاره وه. له کاتی پیشاندانی ئەماندها سهرنج بده به تایبه تمه ندییه کانی وه ک: - به کارهینانی ئایکۆنه کان بۆ پیشاندانی تایبه تمه ندییه کانی به رههم (ههروه ها وه ک له چاپکراودا له نامیلکه ی میدلانز میاندردا نیشان دراوه) - لوگو یان ناوی براند - وینه و وه سفی به رههمه کان	

یه که ی دووهم: ئەزمونه کانی گه شتیاری کشتوکالی جیهانی

ناوەرۆک	سلايد	کات	رېنمايه کاني راهينان	سەرچاوه کان
تییینی راهینه: ئەم به شه ته وای بینراوه. مه به ست لێ ئه وه یه که نیشانی به شداربووانتان بدهین که گه شتیاری کشتوکالی بازارێکی گه شتیاری گه وره و گه شه سه ندووه له سه رانه ری				

Co-funded by the European Union

Implemented by

جیھاندا. ویتھ بېنراوه کان یارمه تیدر دېن بۆ نېشانداڼی نمونه یی ئه وهی که گه شتیاری کشتوکالی چه نده ده توانیت هه مه چه شن بیت. به شه که له کالیفورنیا ده ست پیده کات. هه ندیک سلاید هه ن که 'شاراوه ن'. ئه گهر له ژینگه یه کی ئه کادیمیدا ئه مه فیری خویندکارانی گه شتیاری ده که یت، له وانه یه بته ویت بیانشاریته وه و به کاریان به یت، به لام ئه گهرنا، بۆ جووتیاران، ئه م سلایدانه به جیبه یله و ته نها جوړه کانی گه شتیاری کشتوکالی له کالیفورنیا پیشان بده به به کاره یتانی سلایدی ۴۴، پاشان به رده وام به له سه ر سلایدی ۵۵، ئیتالیا، توسکانی. سهرنج بده ن نمونه کان له دووره وه ده ست پیده که ن، پاشان نزیکت و نزیکت دهنه وه له کوردستان به نمونه یه ک که زیاتر دهناسرینه وه تا زیاتر له 'ماله وه' نزیک دهنه وه.

سهرچاوه کان	رېنماییه کانی راهیتان	کات	سلاید	ناوه روک
	کومه له سلایده کان پیشان بده و روونی بکه ره وه که ویلایه تی کالیفورنیا له ئه مریکا چه ندين به ره می جوړاوجوړی گه شتیاری کشتوکالی پیشکesh ده کات که سهردانکه ریکی زور راده کیشن و داهاتیکی زور زیاده بۆ ناوچه که دروست ده که ن. نمونه کانی گه شتیاری کشتوکالی له کالیفورنیا نیشان بده و روونی بکه ره وه که هه ریه که یان چییه و چی پیشکesh ده کات و چی پتویسته بۆ ئه وه ی هه ریه که یان سهرکه وتوو بن.	۱۰ خوله ک	۴۵-۴۴	ئهمریکا: کالیفورنیا
	سلایده کان پیشان بده و روونی بکه ره وه که توسکانی چه ندين شوینی کیلگهی هه یه له ناوچه گوندنشینه کان و روونی بکه ره وه که له کویدا زورتر ده بیترن. باسی تایبه تمه ندییه کان بکه، بازاری ئامانجدار، و ئه وه ی پتویسته بۆ به رپوه بردنی کیلگه یه ک. https://www.agriturismo.it/en/ مالپه ر:	۵ خوله ک	۵۷-۵۶	ئیتالیا: توسکانی
مالپه ر؛ ئینته رنیت	سلایده که پیشان بده و روونی بکه ره وه که کیلگه کانی لیتوانیا سهرنجیان له سه ر شوینه واری کوون و میژووه، ئه وان کیلگهی په روه رده یان. کلک له مالپه ره که بکه بۆ ئه وه ی پیشانی به شداریووان بده یت که مالپه ریکی به ره می گه شتیاری کشتوکالی چونه. سهرنج بده ن و ئه و ئایکونه/هیتما بچووکانه یان پیشان بده ن که تایبه تمه ندی هه ریه کیکی له و به ره مانه ی که ئامازه یان پیکراوه نیشان ده دن.	۵ خوله ک	۶۰-۵۸	لیتوانیا
	تیبینی: کومه لیک نمونه له نازه ربایجانه وه هه یه به و پییه ی ئه م ماده ی راهیتانه له و ی سهرچاوه ی گرتووه. ولاته که له کوردستان ده چیت و گه شتیاری کشتوکالییان به چه ند نمونه یه کی باش ده ست پیده کات که له ئیستاوه تاراده یه ک سهرکه وتوو بووه. نمونه جیاوازه کان پیشان بده؛ کلک له سه ر به سته ره کان بکه بۆ ئه وه ی که میک زیاتر ده رباره یان و چونتیی به بازارکردنی خویان به شیوه ی ئونلاین نیشان بده یت.		۶۵-۶۱	نازه ربایجان

Co-funded by the European Union

Implemented by

ناوهرۆک	سلايد	کات	رێنمايه کانی راهینان	سه رچاوه کان
			تێبینی راهینەر: پێشوه خته بچۆ سهر ماله پهره کان بۆ ئه وهی بزانیته چیه و زیاتر باسی بکهیت. چالاکی ٦: گهشتیاری کشتوکالی له ناوچه کهتدا ١- سلایده که پیشان بده بۆ ئه وهی بۆ به شداریووان نیشان بدهیت که چۆن گهشتیکی حهوت رۆژه دهتوانیت کۆمه لێک ئه زموونی گهشتیاری کشتوکالی له خۆبگریت. ٢- مه به ست له م سلایده ئه وهیه که نیشانی به شداریووان بدریت که دهرفهت هه به بۆ کارکردن له گه ل به رپوه به رانی گهشتیاری و وایان لێبکه ن گروپه کان به یێن بۆ شوێنی سه رنجرایکیشی گهشتیاری کشتوکالی خۆیان. ٣- ئه مه ش دهرفه تیکی بازרגانی بۆ ئه وان ده ره خسینیته. 4- کلێک له سه ر ماله ره که بکه با گهشتیکی راسته قینه ببینه نه ک وه کو ئه وه ی بۆ راهینان بیت.	مالپهر؛ ئینته رنیته
تورکیا	٦٧	٥ خوله ک	سلایده کان پیشان بده و روونی بکه ره وه که تورکیا ئه وه نده دیمه نی جیاوازی هه یه که پێشکه شکردنی کشتوکالییان سه رنجی زۆرێک له بازاره کان راده کیشیت. باسی تایبه تمه ندییه کان بکه، بازاری ئامانجدار، و ئه وهی پتویسته بۆ به رپوه بردنی کێلگه یه کی په ره رده یی.	
ئێران	٦٨-٧٠	٥ خوله ک	سلایده کان پیشان بده و روونی بکه ره وه که ئێران ژماره یه کی زۆر له مو لکی تایبه ت و کات به سه ربردن هه یه زۆریه ئه و کێلگانه ی که گهشتیاری کشتوکالی پێشکه ش ده که ن باخدا رین و گهشتکه ران فیتری زه عفهران، خورما، باری پری و هتد ده که ن.	
ئوردن	٧١	١٠ خوله ک	'BookAgri'. سلایده که پیشان بده و پاشان کلێک بکه له سه ر مالپه ری دنیابه که رێکخستی زمانه که عه ره بییه. برۆ بۆ لاپه ره ی 'ئه زموونه کان' و سکرۆل خاوبکه وه بۆ ئه وهی به شداریووان بتوانن ئه و جوړه به ره مه مانه ببینن که پێشکه ش ده کرێن. بېرسه کامیان هه ز ده که ن زیاتر ببینن. به لایه نی که مه وه گه یشتمه سی به ره می جیاواز و له گه ل به شداریووان سه یری ئه مانه ی خواره وه بکه: ئه زموونی دروستکردنی جه مید و مه نسه ف یه کیکه له وانیه که ره نگه په یوه ندییان پتوه هه بیت (دروستکردنی تۆپی په نیر و په نیر). - مه ودا ی ئه زموونه کان: مه ودا ی به رفراوانی به ره مه مه جیاوازه کان که پێشکه ش ده کرێن - چۆن وه سف ده کرێن (وه سفکردنی به ره مه م) - چ له خۆده گرن	مالپهر؛ ئینته رنیته

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

سەرچاوه كان	رێنماييه كانی راهینان	کات	سلايد	ناوه روک
	- ماوهی خایه ندر او - چون نرخیان بو دانراوه (ئه مه گرنگه چونکه دهبین تا خه لک زیاتر له سه ر ئه زموونه که بێت، هه ر زانتره... ئه مه دواتر له مۆدیۆلی ۱۵ شروقه ده کری. دنیابه له تیبینی کردنی ئه مه!) - سه رنج بده نه کارایی جیگرتنی مالبه ره که. - ره خنه له مالبه ره که: باش ده بێ ئه گه ر وینه ی زیاتری هه ر چالاکیه ک هه بێت، نه ک ته نها یه ک.			

یه که ی ۳: گه شه پیدانی گه شتیاری کشتوکالی له هه ریمی کوردستان

ناوه روک	سلاید	کات	رێنماییه کانی راهینان	سه رچاوه کان
ئانگارییه کانی گه شتیاری کشتوکالی	۷۳	۵ خوله ک	باسی ئەو ئانگاریانه بکه که هه ریمی کوردستان وهک ولاتیک رووبه پرووی ده بیته وه و چون گه شتیاری کشتوکالی ده توانیت به شدار ی بکات له چاره سه رکردنی چهند ئانگارییه ک.	
دوا روژی گه شتیاری کشتوکالی	۷۴	۵ خوله ک	روونی بکه ره وه که پتویسته فۆکه سه که له ماوه یه کی کورتدا زۆر تایبته بیت، پتویسته شوینیکی تایبته هه لێژێردریت و بکریته ئامانج به سوود وه رگرتن له ئەزموونه ناوازه کان یان سه رنج راکیشه کانی ولاته کان.	
چالاک به هیزی گه شتیاری کشتوکالی	۷۵	۱۰ خوله ک	چالاک ۷: گه شتیاری کشتوکالی له ناوچه که تدا ۱- پتویسته به شدار یووان شوینی ناوچه کانی خۆیان له سه ر نه خشه دیاری بکه ن و ده ستنیشان بکه ن که چ کشتوکالیک له ناوچه که دا هه یه. ۲- پاشان ده بیت بریار بده ن که کامیان ده توانیت به کار به یتریت بۆ پیشکه شکردنی به ره مه مکی کشتوکالی گه شتیاری. ۳- ده بی به شدار یووان باس له وه بکه ن که ئایا توانای پیکه یێنای گه شتی زنجیه یی هه یه له ناوچه که دا به جو ره جیاوازه کانی چالاک گه شتیاری کشتوکالی بۆ سه ره نج راکیشانی گه شتیاری	
بۆشاییه کان به ره مه م	۷۷-۹۰	۱۵ خوله ک	سلایده کان پیشان بده، روونی بکه ره وه که بۆشاییه کان به ره مه م چیه و چهند نمونه یه کی هه لێژێردراوی بۆشاییه کان به ره مه م نیشان بده که ده توانیت به به ره مه م نوێ گه شتوگوزاری کشتوکالی له هه ریمی کوردستان پر بکریته وه.	بلا و نامه ی ۱: که لینه کانی به ره مه م گه شتیاری
ئانه نگارییه کانی گه شه پیدانی گه شتوگوزاری کشتوکالی	۹۱-۹۴	۲۰ خوله ک	ئەو ئانگاریانه روون بکه ره وه که جووتیاران/ماله کان له وانه یه رووبه پروویان ببنه وه له کاتی ده ستپیکردنی کاریکی گه شتوگوزاری کشتوکالی. ئەو هۆکاره ده ره کیانه روون بکه ره وه که ده توانن کاریگه رییان هه بیت له سه ر گه شه ی ئەم بازرگانیه.	
			چالاک ۸: لیکۆلینه وه ی که یس: ئاله نگارییه کان بۆ جووتیاران ۱- سیناریۆکه بۆ به شدار یووان بخوینه ره وه. ۲- داوا له به شدار یووان بکه باس له وه بکه ن که چون ئانگاریه کان کاریگه ری نه رێنیشان له سه ر جووتیار و سه ردانکه ره کانیا ن هه بووه.	

Co-funded by the European Union

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ZOAC
from relief to recovery

ناوەرۆک	سلايد	کات	رێنمايه کانی راهینان	سەرچاوه کان
			۳- داوايان لێبکه باس لهوه بکهن که چۆن دهکرا بهسەر ئالنگاریه کان زāl ببونایه. چالاکي ۹: لیکۆئینهوهی کهیس: ئالنهنگاریه کان بۆ جووتیاران ۱- سیناریۆکه بۆ بهشداریبووان بخوێنه رهوه. ۲- داوا له بهشداریبووان بکه بیر له پرسیاره که بکه نهوه و وهلامی ئهو پرسیاره بدهنهوه که 'چ ههلهیه که روویداوه؟' و دهستنیشان بکهن که چۆن دهکرا رێگری لێبکرایه یان باشت بکری.	
دهستراگه یشتن به بودجه: سندوقی CARP	۹۵- ۱۰۰	۱۵ خولهک	بکه سهبارهت به: CARP سلايده کان پيشان بده و باس له دهستراگه یشتن به بودجهی سندوقی - زانیاری دهبارهی سندوقه که - بودجهی بهردهست - ئهو پتوهرا نهی که پتویسته جێبهجێ بکری بۆ ئهوهی داواکاران شایسته بن - مائپه: کلێک له رێگهیهوه بکه و مائپه که و چۆنیهتی دابهزاندنی زانیاریه کان و بهلگه نامه کانی داواکاری پيشانیان بده https://www.carp-iraq.com/ بۆ زانیاری زیاتر سهردانی ئهم لینکه بکهن:	بلاونا مه ۲: سندوقی وێبلینکه کان CARP

کۆتایی مۆدیۆل

ناوەرۆک	سلايد	کات	رێنمايه کانی راهینان	سەرچاوه کان
پوخته	۱۰۲	۳ خولهک	به به کارهینانی سلایدی کۆتایی مۆدیۆله که به کورتی پوخت بکه رهوه.	
مۆدیۆلی داها توو	۱۰۳	۲ خولهک	به شداریبووان ئاگادار بکه رهوه که مۆدیۆلی داها توو له سه ره ئه زموونه کانی گه شتیا ری کشتوکالی ده بیته که تێیدا زیاتر فێر ده بن ده بارهی جو ره جیاوازه کانی ئه زموونی گه شتوگوزاری کشتوکالی که ده توانن پێشکه شی سهردانکه ران بکه ن.	